

PRVÁ ČASŤ – PÍSOMNÁ

Transformácia textu

Čas na transformáciu textu: 30 minút

Ukážku č. 1 **pretransformuj na rozprávku** (10 – 15 viet). Nezabudni na hlavné znaky rozprávky ako literárneho žánru.

Nebolo to tak dávno, čo kapybary, tieto roztomilé zvieratá, ktoré by niekomu mohli pripomínať prerastené morské prasiatko, obleteli internet a stali sa meme hitom.

Kapybary popísal slávny švédsky prírodovedec Carl Linné, pričom názov „kapybara“ v jazyku guarani znamená „stvorenie, ktoré sa živí trávou“. Pochádzajú z Južnej Ameriky a žijú v blízkosti mokradí.

Ak vás toto roztomilé exotické zviera zaujalo, poďte si o ňom prečítať – ponúkame vám zaujímavé fakty, ktoré vás zaručene obohatia o nové informácie.

Výskyt dospelých jedincov je viazaný na vodné prostredie, avšak novonarodené mláďatá nepatria k dobrým plavcom. Prvé mesiace svojho života teda strávia v blízkosti vody, kde sa môžu v prípade výskytu nebezpečenstva aj veľmi rýchlo skrýť.

Zároveň mláďatá chránia všetky dospelé kapybary (ako samice, tak aj samci), pričom mláďatá môžu sať mlieko aj od inej matky. Vzájomne sú si teda veľmi nápomocné.

Samice bývajú o niečo väčšie ako samce, ale vo všeobecnosti dosahujú približne rovnakú veľkosť. Dospelý jedinec môže vážiť až 65 kilogramov (najťažší jedinec vážil neuveriteľných 91 kilogramov). V priemere sú 120 centimetrov dlhé a v kohútiku dosahujú výšku 65 centimetrov.

Ak sa kapybary nachádzajú vo svojom prirodzenom prostredí, majú typický režim, ktorý zahŕňa denný spánok a nočnú aktivitu. V prípade, že sa cítia ohrozené, prechádzajú výlučne na nočný režim – kedy sa krmia, stretávajú i spia.

Evolučne sú prispôsobené na život pri vode a vo vode (sú dokonalí plavci a pri útoku sa môžu skrývať pod vodou aj po dobu 5 minút). Medzi prstami na končatinách majú plávacie blany a ich pokožka musí byť neustále vlhká. Navyše aj ich každodenná strava pozostáva z vodných rastlín.

Takisto spávajú v blízkosti brehov riek a potokov, vďaka čomu sú kryté pred predátormi.

Kapybary sú výlučne bylinožravce, ktoré prijímajú iba isté druhy rastlín a tráv – starostlivo si vyberajú na základe preferencií (udáva sa však, že denne zjedia až osem kilogramov trávy).

Akonáhle sa ponuka tráv zníži v dôsledku sucha, rozširia svoj jedálniček i o menej náročné druhy rastlín a kôru stromov.

Anakondy sú pre tieto milé stvorenia primárnou hrozbou, kapybary sa ale môžu stať aj obeťou jaguára, pumy alebo piraní. Mláďatá môžu byť výnimočne ulovené aj orlom alebo ocelotom.

Ďalším prekvapivým faktom je, že juhoamerický krokodíl na ne neútočí a to ani v prípade, že zdieľajú rovnaký breh.

Autor: Mgr. Daniela Petriková

Recenzovala: Mgr. Nadežda Kašiarová

Redakčná úprava: Mgr. Alžbeta Palacková

Vydal: NIVaM, Bratislava 2024

SL016KKCú24

Použitá literatúra

1. <https://www.zaujimavysvet.sk/zaujimavosti-o-kapybarach/>, podľa Eliška Zuzulová, 6. septembra 2023; upravené